

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

Katančićeva 5
10000 Zagreb, Hrvatska
Telefon: (01) 4591-333

METODOLOGIJA ZELENOG OZNAČAVANJA I PRAĆENJA PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE

Pojam „*Zeleni proračun*“ najčešće se definira kao proces koji pomaže donositeljima odluka u usmjeravanju javnih politika u svrhu postizanja okolišnih ciljeva koje se država obvezala postići.

Proces uključuje korištenje različitih alata i mjera kojima se okolišni ciljevi prepoznaju u fazama:

PLANIRANJA

IZVRŠENJA

PRAĆENJA PRORAČUNA

Uvođenje i primjena Zelenog proračuna je sveobuhvatan proces koji podrazumijeva uključivanje velikog broja dionika na nacionalnoj i lokalnoj razini.

Republika Hrvatska već primjenjuje **različite zelene alate i mjere** koji povoljno doprinose okolišnim ciljevima:

ZELENI ALATI

- procjena utjecaja na okoliš
- procjena utjecaja proračunskih mjera u odnosu na ugljični otisak
- procjena utjecaja zelenih politika na javne financije

ZELENE MJERE

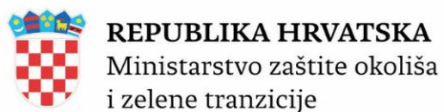

- porez na emisije CO2 i druge onečišćivače
- trgovanje emisijama ugljika unutar EU
- zelena javna nabava
- poticaji za održivu proizvodnju i potrošnju i okolišne subvencije
- povratna naknada i naknada za gospodarenje otpadom
- Smjernice VRH za poboljšanje učinka javne uprave u zaštiti okoliša

Provedbenim programom za razdoblje 2025.-2028. Ministarstvo financija je utvrdilo mjeru kojom se planira integracija metodologije označavanja i praćenja Zelenog proračuna u proces izrade Državnog proračuna

- Ministarstvo financija je iniciralo i koordinira postupak izrade Metodologije zelenog označavanja i praćenja proračuna Republike Hrvatske u suradnji s:

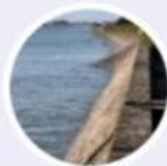

Metodologijom zelenog označavanja i praćenja proračuna Republike Hrvatske uvodi se dodatni zeleni alat **označavanja i praćenja** kojim se utvrđuju i kvantificiraju proračunski rashodi, prihodi i porezni rashodi koji imaju utjecaj na sljedećih šest okolišnih ciljeva:

Ublažavanje
klimatskih promjena

Prilagodba klimatskim
promjenama

Održiva uporaba i
zaštita voda i
morskih resursa

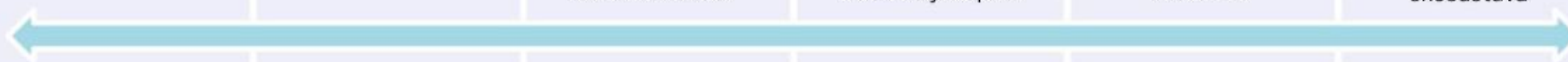
Kružno gospodarstvo,
uključujući prevenciju i
recikliranje otpada

Prevencija i kontrola
onečišćenja zraka,
vode ili tla

Zaštita i obnova
biološke raznolikosti i
ekosustava

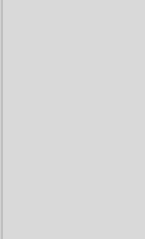
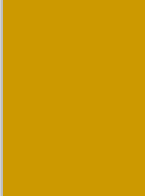
FAZE I KORACI OZNAČAVANJA I PRAĆENJA PRORAČUNA U REPUBLICI HRVATSKOJ		OBUHVAT PRIMJENE
1. faza	Provođenje postupka zelenog označavanja rashoda a) označavanje rashoda pomoću boja b) označavanje rashoda pomoću pondera	Državni proračun i financijski planovi izvanproračunskih korisnika državnog proračuna
2. faza	Provođenje postupka zelenog označavanja proračunskih prihoda i poreznih rashoda	Državni proračun i financijski planovi izvanproračunskih korisnika državnog proračuna
3. faza	Označavanje i praćenje proračunskih rashoda, prihoda i poreznih rashoda pomoću boja/pondera	Državni proračun i financijski planovi izvanproračunskih korisnika državnog proračuna
4. faza	Uspostava suradnje te primjena Metodologije od strane JLP(R)S	Proračun JLP(R)S i proračunski korisnici JLP(R)S
5. faza	Primjena cjelovitih informacija o doprinosu okolišnim ciljevima u procesu donošenja javnih politika	

Metodologija je izrađena u svrhu primjene prve faze označavanja proračuna koja uključuje označavanje rashoda državnog proračuna i financijskih planova izvanproračunskih korisnika državnog proračuna pomoću **boja**

 Za svaku aktivnost i projekt (razina P3) koja se označava, procjenjuje se njezin doprinos svakom okolišnom cilju pojedinačno.

 Ovisno o doprinosu aktivnosti i projekta na svaki okolišni cilj, aktivnosti i projekte je potrebno označiti jednom od tri boje.

	ZELENO (POVOLJNO)	Zeleno (povoljno) odnosi se na aktivnosti i projekte čiji rezultati imaju povoljan utjecaj/doprinos okolišnim ciljevima
	SIVO (NEUTRALNO)	Sivo (neutralno) odnosi se na aktivnosti i projekte čiji rezultati nemaju utjecaj/ne doprinose okolišnim ciljevima ili imaju neznatan utjecaj/doprinos okolišnim ciljevima
	SMEĐE (NEPOVOLJNO)	Smeđe (nepovoljno) odnosi se na aktivnosti i projekte čiji rezultati imaju nepovoljan utjecaj/doprinos okolišnim ciljevima

STAVKE PRORAČUNA KOJE SE NEĆE OZNAČAVATI

Matrica za utvrđivanje zbirne ocjene utjecaja na okoliš

Šifra i naziv proračunskog korisnika na razini razdjela organizacijske klasifikacije:								↓
Šifra i naziv proračunske aktivnosti/projekta	Ublažavanje klimatskih promjena	Prilagodba klimatskim promjenama	Održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa	Prijelaz na kružno gospodarstvo	Sprječavanje i kontrola onečišćenja	Zaštita i obnova bioraznolikost i ekosustava	Ukupan utjecaj na okoliš (zbirna ocjena)	
Aktivnost 1								
Aktivnost 2								
Aktivnost 3								
Aktivnost 4								
Aktivnost 5								
Aktivnost 6								
Aktivnost 7								
Aktivnost 8								
Aktivnost 9								
Aktivnost 10								
Aktivnost 11								
Aktivnost 12								
Aktivnost 13								
Aktivnost 14								
Aktivnost 15								
Aktivnost 16								
Aktivnost 17								
Aktivnost 18								
Aktivnost 19								
Aktivnost 20								

Ukupno utvrđena zbirna ocjena utjecaja na okoliš za aktivnosti/projekt ima sljedeća značenja:

	Značajno zeleno	Aktivnost/projekt označava se zbirnom ocjenom "Značajno zeleno" ukoliko povoljno doprinosi najmanje 3 okolišna cilja, a pritom nema nepovoljan utjecaj na ostale okolišne ciljeve
	Umjereno zeleno	Aktivnost/projekt označava se zbirnom ocjenom "Umjereno zeleno" ukoliko povoljno doprinosi maksimalno 2 okolišna cilja, a pritom nema nepovoljan utjecaj na ostale okolišne ciljeve
	Neutralno	Aktivnost/projekt označava se zbirnom ocjenom "Neutralno" ukoliko je njezin doprinos neutralan na sve okolišne ciljeve
	Nepovoljno	Aktivnost/projekt označava se zbirnom ocjenom "Nepovoljno" ukoliko ima nepovoljan doprinos minimalno 1 okolišnom cilju, a pritom nema pozitivan (povoljan) utjecaj na okolišne ciljeve
	Mješovito	Aktivnost/projekt označava se zbirnom ocjenom "Mješovito" ukoliko je minimalno 1 povoljan i 1 nepovoljan utjecaj na bilo koji okolišni cilj
	Neoznačeno	Aktivnost/projekt ne označavaju se u odnosu na njihov doprinos okolišnim ciljevima

Ministarstvo financija je u suradnji s Ministarstvom zaštite okoliša i zelene tranzicije označilo sve aktivnosti za:

- ➔ ministarstava + razdjele državnog proračuna (za 2026.)
- ➔ izvanproračunske korisnike državnog proračuna (za 2026.)

Nastavak aktivnosti Ministarstva financija:

- ➔ zbirni prikaz označenih aktivnosti državnog proračuna
- ➔ koordinacija označavanja aktivnosti državnog proračuna za 2027. godinu

Pri analizi i procjeni doprinosa aktivnosti i projekata okolišnim ciljevima koriste se:

-   proračunska obrazloženja aktivnosti i projekata
-   povijesne informacije o prethodnoj provedbi aktivnosti i projekata
-   sve ostale informacije koje mogu pomoći u utvrđivanju utjecaja na okolišne ciljeve

Ministarstvo financija koordinirat će proces označavanja proračunskih rashoda, dok će Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, kao sektorski nadležno tijelo, osigurati stručnu pomoć obveznicima označavanja aktivnosti i projekata prilikom postupka provedbe analize i procjene doprinosa

Važno je istaknuti da Republika Hrvatska djelomično već implementira zeleni alat označavanja i praćenja proračuna te se on primjenjuje u odnosu na rashode financirane iz ESI fondova i Mehanizma za oporavak i otpornost (NPOO)

FAZA PROGRAMIRANJA ESI
FONDOVA 2021.-2027.

Obveza država članica za pred-označavanja doprinosa u odnosu na dva okolišna cilja (ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama) te obvezu usklađivanja s DNSH načelom (*Do no significant harm*)

UREDBA O MEHANIZMU ZA
OPORAVAK I OTPORNOST
ZA PROVEDBU NPOO 2021.-
2026.

Identificira tri okolišna cilja u odnosu na koje je država članica pred-označavala doprinos (ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama i bioraznolikost) uz obvezu usklađivanja s DNSH načelom

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

Katančićeva 5
10000 Zagreb, Hrvatska
Telefon: (01) 4591-333

HVALA NA PAŽNJI!